

Izveštaj o zvaničnoj posjeti ministra energetike i rudarstva mr Admira Šahmanovića Belgiji, 20. maja 2025. godine

I. Uvod

Ministar energetike i rudarstva Crne Gore, mr Admir Šahmanović, boravio je u zvaničnoj posjeti Briselu u periodu od 19. do 21. maja 2025. godine. Posjeta je imala za cilj jačanje bilateralne saradnje sa institucijama Evropske unije u oblasti energetike, razmjenu mišljenja o budućem razvoju energetskega sektora, kao i potvrdu posvećenosti Crne Gore procesu evropskih integracija i energetske tranzicije.

U delegaciji Ministarstva energetike i rudarstva nalazili su se i v.d. generalnog direktora direktorata za elektroenergetiku Zvezdan Vujović, dok su radnim sastancima prisustvovali i šef Misije Crne Gore pri Evropskoj uniji Petar Marković i Jovana Žarić I sekretarka u Misiji.

II. Sastanci i aktivnosti

1. Ministar mr Admir Šahmanović i delegacija Crne Gore održali su bilateralni sastanak sa komesarom za energetiku g-dinom Danom Jorgensenom. Razgovarano je o napretku Crne Gore u ispunjavanju obaveza iz Paketa čiste energije, uključujući regionalnu integraciju tržišta električne energije, dekarbonizaciju i usklađivanje zakonodavnog okvira sa pravnom tekovinom EU i ispunjenja mjerila za zatvaranje poglavlja 15.

Komesar je pohvalio dosadašnje napore Crne Gore i istakao spremnost Evropske komisije da nastavi sa tehničkom i finansijskom podrškom reformama u sektoru energetike.

2. Na sastanku sa direktoricom za Zapadni Balkan u Generalnom direktoratu za susjedstvo i pregovore o proširenju, gđom Valentinom Superti, ministar Šahmanović je naglasio potrebu za snažnijom podrškom EU u procesima pravedne tranzicije.

Istakao je značaj obezbjeđivanja finansijskih sredstava za zelene projekte, kao i nužnost izuzeća Crne Gore iz sistema CBAM, imajući u vidu njenu ekonomsku strukturu i obaveze iz procesa pristupanja.

Zatražena je konkretna podrška za realizaciju projekta druge veze podmorskog kabla sa Italijom, koji predstavlja strateški energetskega projekat za cijeli region.

Kao projekat koji bi mogao biti važan za sigurno energetskega tržište EU, ministar Šahmanović je naglasio razvoj projekta IAP H2, kao dvosmjernog gasovoda za transport prirodnog gasa i zelenog vodonika u okviru južnog gasnog koridora, koji je od strateške važnosti za jačanje regionalne saradnje i energetskega sigurnosti.

3. Ministar Šahmanović je, kao predstavnik Crne Gore, učestvovao na Forumu o integraciji tržišta električne energije, koji se održao u Evropskom parlamentu. Forum je okupio donosiocce odluka i eksperte iz država članica EU i zemalja kandidata, a fokus je bio na integraciji nacionalnih tržišta električne energije u jedinstveno evropskega tržište, sigurnosti snabdijevanja, fleksibilnosti sistema i digitalizaciji.

Tokom obraćanja, ministar je predstavio ključne aktivnosti Crne Gore u smjeru povezivanja tržišta električne energije, razvoj interkonekcija i integraciju obnovljivih izvora u elektroenergetskega sistem.

III. Ostale aktivnosti

Posjeta Briselu se simbolično poklopila sa Danom nezavisnosti Crne Gore (21. maj), a tim povodom delegacija je prisustvovala svečanosti tokom koje je statua Manneken Pis bila obučena u crnogorsku narodnu nošnju. Ovaj čin predstavlja snažan simbol prijateljstva između Crne Gore i Belgije.

IV. Zaključci i preporuke

Posjeta Briselu potvrdila je snažnu podršku Evropske unije evropskom putu Crne Gore i istakla značaj nastavka reformi u oblasti energetike. Preporučuje se:

- nastavak intenzivne saradnje sa relevantnim tijelima Evropske komisije,
- ažuriranje zakonodavstva u skladu sa najnovijim pravnim aktima EU
- dodatno jačanje institucionalnih kapaciteta za planiranje i sprovođenje energetske tranzicije.

Učvršćivanje partnerstva sa institucijama EU u oblasti energetike ostaje strateški prioritet Crne Gore na putu ka punopravnom članstvu u Evropskoj uniji.

Predlog Zaključaka

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 2025. godine, razmotrila i usvojila Izvještaj o zvaničnoj posjeti ministra energetike i rudarstva mr Admira Šahmanovića Belgiji, 20. maja 2025. godine